

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Adroddiad i gyfarfod Cabinet Cyngor Gwynedd

Dyddiad y cyfarfod:	28 Mawrth 2017
Aelod Cabinet:	Y Cyngorydd Ioan Thomas Aelod Cabinet dros Tai, Gofal Cwsmer a Llyfrgelloedd, Amddifadedd a Chydraddoldeb
Swyddog Cyswllt:	Catrin Thomas Uwch-reolwr Dysgu Cymunedol, Adran Economi a Chymuned
Rhif Ffôn Cyswllt:	01286 679913 (32913)
Teitl yr Eitem:	Cynllun y Cyngor 2017-18: adnoddau i ymestyn y cynllun 'Cydymdrechu yn erbyn tloidi' (prosiect E3)

1. PENDERFYNIAD A GEISIR

Ymrwymo £155,138 o gyllid ychwanegol, a pharhau'r gweddillion y cyllid sydd eisoes wedi ei ddyrannu, ar gyfer ymestyn y cynllun 'Cydymdrechu yn erbyn tloidi' ar gyfer 2017-18 i wireddu ymrwymadau sy'n rhan o Gynllun y Cyngor 2017-18..

2. Y RHESWM DROS YR ANGEN AM BENDERFYNIAD

Mae ymrwymo adnoddau o'r Gronfa Trawsffurfio yn fater i'r Cabinet.

3. CYFLWYNIAD

Mabwysiadodd y Cyngor llawn, 'Cynllun y Cyngor 2017-18' ar yr 2^{il} o Fawrth 2017.

Adnabuwyd y cynllun 'Cydymdrechu yn erbyn tloidi' fel un o'r cynlluniau i wella oedd angen adnoddau ychwanegol er mwyn parhau i fedru cyflawni eu hymrwymadau os y'i hymestynnir am flwyddyn ychwanegol.

Cafodd 'Cydymdrechu yn erbyn tloidi' ei gynnwys yn rhan o Gynllun y Cyngor felly yn amodol ar gytundeb gan y Cabinet i'w ariannu.

4. RHESYMEG A CHYFIAWNHAD DROS ARGYMELL Y PENDERFYNIAD

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Pwrpas y prosiect yw gweithredu rhaglen o gynlluniau i drechu tlodi yng Ngwynedd ar y cyd gyda phartneriaid. Mae'r rhaglen yn cynnwys ymyraethau sy'n helpu trigolion i gael sgiliau i ymdopi gyda rheoli incwm y cartref a dyledion, ac sy'n eu helpu i gael mynediad at wybodaeth a gwasanaethau ar-lein.

Mae'r prosiect yn cynnwys rhaglen o ymyraethau yn y meysydd canlynol:

1. *Darparu'r sgiliau i ymdopi gyda rheoli incwm yn y cartref a dyledion*
2. *Darparu'r sgiliau i gael mynediad at wybodaeth a gwasanaethau ar-lein*
3. *Darparu'r sgiliau i gael mynediad at waith ac i atal seگردod economaidd*

Dyma grynhoi uchafbwyntiau a phrif ddeilliannau'r prosiect hyd yn hyn:

- Dwyn ynghyd 17 o bartneriaid ar draws Wunedd, o'r sector breifat, cyhoeddus a gwirfoddol gan sefydlu a chynnal Grŵp Llywio Gwytnwch Digidol, Fforwm Ariannol a Grŵp Cyflogaeth sy'n cyfarfod yn rheolaidd er mwyn ceisio annog cydweithio, cydlynu darpariaeth a lleihau dyblygu
- Llunio a mabwysiadu Rhaglen Waith Gwrth Diodi Gwynedd wedi ei selio ar dargedu grwpiau o drigolion ynghyd a chymunedau sydd yn dioddef fwyaf o dlodi ar hyn o bryd, neu'n sy'n debygol o ddiodeff tlodi oherwydd y newidiadau sydd i ddod yn y gyfundrefn les. Mae'r Rhaglen waith yn cefnogi gwasanaethau'r Cyngor a'n partneriaid i flaenoriaethu ymyraethau i dargedu'r grwpiau / cymunedau hyn
- Sicrhau £116,745 o arian Loteri Fawr drwy'r elusen genedlaethol Citizens Online er mwyn gweithredu prosiect Gwytnwch Digidol (Gwynedd yn un o bedwar lleoliad ledled y DU yn rhan o'r cynllun). Drwy'r rhaglen mae 143 o staff rheng flaen y Cyngor a sefydliadau lleol megis y Cymdeithasau Tai, wedi eu hyfforddi i gefnogi eraill i gychwyn defnyddio'r we a 265 o sesiynau cymorth i drigolion wedi eu cynnal ledled y sir (amcangyfrifir fod dros 500 o bobl yr wythnos bellach yn derbyn cymorth).
- 118 o staff rheng flaen y Cyngor a sefydliadau lleol megis Cymdeithasau Tai wedi eu hyfforddi i gefnogi trigolion rheoli eu harian ac ymdopi a dyled gyda 1.285 o drigolion wedi eu cefnogi i gyflwyno cais Tal Tai Dewisol. Drwy weithio gyda Chyngor ar Bopeth yn ardaloedd Cymunedau'n Gyntaf amcangyfrifir fod dros £300,000 o ddyledion wedi eu rheoli a dros £600,000 o incwm ychwanegol wedi ei sicrhau.
- Datblygu cynlluniau cyflogaeth sirol (TRAC, Ad-TRAC, OPUS a Cymunedau i Waith); datblygu trefniadau tracio a throsglwyddo cleientiaid rhwng cynlluniau a threfniadau cyfeirio gyda rhaglenni'r Adran Waith a Phensiynau (PACE, Y Rhaglen Waith ac ati). Denwyd £2.8M hyd yn hyn o arian Ewrop i'r sir i gefnogi'r cynlluniau gyda 86 o unigolion bellach wedi elwa (bydd y cynlluniau yn weithredol hyd at 2020).
- Cyfathrebu ag unigolion a theuluoedd a'u heffeithir gan y newidiadau yn y gyfundrefn lles i'w hysbysu a chynnig cymorth ynghyd â datblygu polisi Tal Tai Dewisol i'r Cyngor i gyd-fynd gyda'r grwpiau a effeithir.

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Byddai sicrhau'r adnoddau er mwyn ymestyn y cynllun yn cyflawni'r canlynol erbyn Mawrth 2018 :

- Parhau i hyfforddi staff rheng flaen mewn llythrennedd ariannol a digidol
- Parhau i weithredu'r gronfa Tâl Ddewisol Tai er mwyn cefnogi teuluoedd i osgoi mynd i ddyled oherwydd y dreth lloffydd
- Darparu cymorth hawlwy'r Credyd Cynhwysol
- Gweithredu pecyn o gynlluniau cyflogaeth i gefnogi unigolion i gael mynediad i gyfleoedd gwaith

Bydd derbyn cyllid pellach gan y Cyngor i gyd-fynd â chyfnod newydd y cynllun strategol yn caniatáu parhad cyflogaeth y tîm swyddogion sy'n gwireddu'r cynllun a chynnal gweithgaredd y Cyngor yn y maes. Bydd yr Adran Economi a Chymuned, yn unol â'i arfer, hefyd yn chwilio i ddefnyddio adnoddau'r Cyngor i ddenu arian gan eraill megis Llywodraeth Cymru a'r Loteri Fawr i gynyddu ac ymestyn ein hymdrechion yn y maes.

5. CAMAU NESAF AC AMSERLEN

Petai'r Cabinet yn ymrwymo adnoddau pellach i'r cynllun, bydd yn parhau hyd at ddiwedd Cynllun y Cyngor 2017-18 ar 31 Mawrth 2018.

6. UNRHYW YMGYNGHORIADAU A GYNHALIWDYD CYN ARGYMELL Y PENDERFYNIAD

Ymgynghorwyd yn anffurfiol ag aelodau'r Cabinet ac uwch swyddogion ynglŷn â pharhad y cynllun cyn cyflwyno'r mater i'r Cabinet am benderfyniad.

Sylwadau'r Prif Swyddogion

Y Prif Weithredwr

'Mae pedwar cais am arian ynghlwm â'r papurau hyn, oll yn ymwneud ag ymrwymadau yn y Cynllun Strategol newydd. Yn amlwg, mae dau yn gymharol fychan a dau ohonynt yn fwy. Yn amlwg, y nod gyda chynlluniau o'r fath yw y dylid ceisio eu hariannu o arian sydd eisoes yn ei le. Deallaf nad oes adnoddau ar gael ar gyfer y gofynion hyn. Fodd bynnag, awgrymir dyrannu'r arian hwn am flwyddyn yn unig er mwyn adolygu a ellir ail-gyfeirio adnoddau mwy parhaol ar gyfer gofynion y cynlluniau hyn os oes angen eu parhau ar ôl i'r adnoddau unwaith ac am byth sydd ar gael ddod i ben.'

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Y Prif Swyddog Cyllid

'Bydd sawl angen / defnydd haeddiannol yn cystadlu am adnodd prin y Gronfa Trawsffurfio, a mater i aelodau'r Cabinet fydd blaenoriaethau'r ceisiadau perthnasol.

Yn y Cyngor llawn ar yr 2^{il} o Fawrth 2017, pryd cymeradwywyd "bidiau" am adnoddau ychwanegol i gwrdd â phwysau anorfod ar wasanaethau, nodais fod prif flaenoriaethau'r Cyngor, materion datblygol er mwyn gwneud gwahaniaeth, i'w hariannu a'u comisiynu drwy drefn y 'Cynllun Strategol'. Mater i aelodau'r Cabinet, gydag arweiniad y Prif Weithredwr, yw blaenoriaethu'r defnydd o'r Gronfa Trawsffurfio i'r perwyl hyn.

Wedi penderfyniad y Cabinet ar 22 Tachwedd 2016 i gymeradwyo trosglwyddo £635k i'r Gronfa Trawsffurfio, cadarnhaf fod darpariaeth ddigonol i wireddu'r cynlluniau sydd wedi'u cyflwyno am ystyriaeth i gyfarfod 28 Mawrth 2017 y Cabinet, a bod arian pellach wrth gefn ar gyfer rhai prosiectau eraill allasai amlygu / aeddfedu a chyrraedd y Cabinet am gymeradwyaeth eto.'

Y Swyddog Monitro

'Fel y nodir yn yr adroddiad mae'r argymhellion yma yn deillio o ymrwymadau sydd yng Nghynllun y Cyngor ar gyfer 2017-18 ac yn gynigion priodol a rhesymegol'